

کوروش بزرگ (کوروش شناسی)

نبرد کمبوجیه پادشاه هخامنشی با فرعون مصر

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۲ اسفند ۱۳۹۲ ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

نبرد ایران و مصر گروهی باور دارند که این مصر بود که با درگذشت کوروش بزرگ، به تصور اینکه مانند دیگر امپراتوری‌ها پس از مرگ شاه بزرگ، ضعف، جانشین قدرت میشود، به دست اندازی در قلمروی ایران پرداخت. ولی آمازیس فرعون مصر در همین زمان درگذشت و پسرش پسامتیک به جنگ با ایران پرداخت. شاهنشاه کمبوجیه در این هنگام وارد یهودیه شد و هزاران یهودی به ارتش او پیوستند. جنگ بزرگ در سال ۳۰ از پادشاهی کوروش انجام گرفته و مصریان شکست سختی یافتند. کمبوجیه از صحرای سینا عبور کرده و به جلگه نیل رسید. در آنجا پیکی به فرع

نبرد ایران و مصر

گروهی باور دارند که این مصر بود که با درگذشت کوروش بزرگ، به تصور اینکه مانند دیگر امپراتوری‌ها پس از مرگ شاه بزرگ، ضعف، جانشین قدرت میشود، به دست اندازی در قلمروی ایران پرداخت. ولی آمازیس فرعون مصر در همین زمان درگذشت و پسرش پسامتیک به جنگ با ایران پرداخت. شاهنشاه کمبوجیه در این هنگام وارد یهودیه شد و هزاران یهودی به ارتش او پیوستند. جنگ بزرگ در سال ۳۰ از پادشاهی کوروش انجام گرفته و مصریان شکست سختی یافتند. کمبوجیه از صحرای سینا عبور کرده و به جلگه نیل رسید. در آنجا پیکی به فرعون فرستاد و از او خواست که به جای جنگ، صلح کرده و مصر همپیمان ایران گردد. ولی فرعون پیک‌های ایرانی را کشت. پس سپاهیان شاه ایران ممفیس پایتخت بزرگ مصر را محاصره کرده و پس از زد و خورد فراوان، سرانجام شهر سرنگون و فرعون دستگیر شد. کمبوجیه بنا بر گفته هرودوت تصمیم گرفت تا شمه‌ای از کارهای پدرش را انجام دهد.

پس هیچ آسیبی به شهر نزده و فرعون مصر را نیز نکشت. بلکه مقام او را بسیار محترم داشت و به گفته هرودوت حتا خیال برگرداندن فرمانداری مصر به او را در سر داشت. ولی بر اثر توطئه پسامتیک بر ضد پارسیان، کمبوجیه او را مجبور کرد تا با نوشیدن خون گاو خودکشی کند. (هرودوت - کتاب سوم) چندین کشور دیگر در همسایگی مصر با

شتاب هدایایی به **کمبوجیه** فرستاده و خود را زیر فرمان **هخامنشیان** قرار دادند. **کمبوجیه** همچنین دست به تصرف مستعمرات دریایی مدیترانه زد. در آنزمان جزایر غربی‌تر مدیترانه و همچنین کرانه‌های جنوبی ایتالیا و اسپانیا و کرانه‌های شمالی لیبی و تونس امروزی همه زیر چیرگی حکومتی بود به مرکزیت کارتاژ در تونس امروزی. اقوام پایه‌گذار تمدن کارتاژ، فینیقی بودند.

درحالیکه در آنزمان کارتاژ مستقل از فینیقیه بود. ایران برای تصرف مستعمرات آن، به نیروی دریایی نیاز داشت. درحالیکه ایران ناوگان دریایی نداشت. پس **کمبوجیه** نیروی دریایی فینیقیه را به همراه سپاهی پارسی به این کار گمارد. ولی فینیقی‌های گسیل شده به جنگ، نبرد را رها کردند و به گفته هرودوت، **کمبوجیه** فینیقی‌ها را مجبور به جنگی که آنرا دوست نداشتند نکرد. چون آنان و همچنین قبرسی‌ها با میل خود همراه **کمبوجیه** شده بودند.

آنگاه **کمبوجیه** به سمت شهر تِیس در جنوب مصر رفت. چراکه مصر جنوبی زیر چیرگی فرعون مصر نبود. **کمبوجیه** در جنگهای بعدی خود نیز پیروز بود. او با وجود جوانی نبوغ نظامی بالایی داشت. علاوه بر آن، دلاوری بی‌مانند **کمبوجیه** و اینکه هرگز از جنگ نمی‌هراسید و به هنگام جنگ پا به پای سربازان خود به نبرد تن به تن با دشمن میرفت، بسیار ستودنی است.

سپس نوبت به حبشه در جنوب مصر رسید. **کمبوجیه** برای شناخت حبشه جاسوسانی به **الفانتین** - اسوان امروزی - در جنوبی‌ترین نقطه مصر فرستاد. و سپس با فرستادن هدایایی به پادشاه حبشه او را به همپیمانی فرا خواند. ولی حبشی‌ها پیشنهاد او را با بی‌ادبی رد کردند و همین باعث شد تا **کمبوجیه** با شتاب به حبشه لشکرکشی کند. ولی به دلیل پایان یافتن آذوقه سپاه مجبور شد تا نیمه کاره بازگردد و آنگاه مزدوران یونانی را با کشتی به سوی حبشه فرستاد. به هر روی او مصر جنوبی و حبشه را به قلمرو هخامنشیان افزود. این را از آنجا میتوان فهمید که بنا به گفته دیودور تاریخنگار یونانی **کمبوجیه** نام یکی از زنان خاندان خویش را بر مروئی - از شهرهای حبشه - نهاد. خود هرودوت در بخش جنگهای ایران و یونان چند بار به این نکته اشاره دارد که اهالی حبشه در میان سپاهیان هخامنشی حضور دارند.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «نبرد کمبوجیه پادشاه هخامنشی با فرعون مصر»، پارسیان دژ، ۱۳۹۲.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://www.parsiandej.ir/articles/1258/pdf/نبرد-ایران-و-مصر.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۲۷ مهر ۱۳۹۹